

Любов до України пронесла крізь усе життя

Кожній людині Господь дарує свою долю і життєву стежину, устлану квітами чи терном. Інша справа, як ми крокуємо по ній — чи не втрачаємо людської гідності і честі, та тих моральних цінностей, які засівають у наші душі найдорожчі для нас люди — батьки.

Нелегкою виявилася життєва стежина у жительки с. Трубиці Костопільського району Марії Пилипівни Звіздецької, котра 22 листопада відсвяткувала славний 80-річний ювілей.

...Щастю батьків не було меж, адже у них народилася донечка. Швидко промайнули роки безтурботного дитинства, та чорним птахом влетіла сумна звістка про початок війни. Були зруйновані мрії та сподівання мирного населення, не стало чути дитячого сміху.

У 1944 році червоноармійці спалили батьківську хату, і сім'ї довелося жити в землянці. В селі були повстанці. Звістку про їх перебування передав в Костопільський НКВС колишній фронтовик Євтух Таргоній. Тоді вбили дядька Марії.

... Про біду, здавалося, ніщо не віщувало. Люди святкували Водохреще, йшли з освяченою водою і добрими сподіваннями до домівок.

Пригадує Марія Пилипівна: «Мама з меншою сестричкою була в церкві с.Жалин. Я лишилася вдома. У землянці була вирита криївка, в ній переховувався хворий повстанець. Енкаведисти дізналися про це від повстанця — зрадника, який здався до полону».

День 19 січня 1948 року закарбувався у пам'яті дівчини назавжди, тяжким болем у серці відгукується і нині. Зрадник привів енкаведистів до землянки Марії. Ті запитали, де переховується повстанець. Дівчина відповіла: «Не знаю». Її почали жорстоко бити, та хоробра юнка не виказувала бійця. Щоб якось відволікти своїх мучителів, вирішила ввести їх в оману, вдала, ніби знає, де той знаходиться і повела до льоху. Там був засік зерна, поряд зберігалися батькові інструменти. Багнетами проколювали землю, та нічого не знайшли. Марію знову стали бити. Через вікно вона побачила націлений на землянку кулемет. «Мабуть, це остання хвилина мого життя», - подумала дівчина і сміливо встала посередині помешкання. Чоловік на прізвище Карнаух, котрий керував операцією, підхопив її за плечі і відвів в куток до печі. Як потім виявилось, криївку знайшли, а поранений повстанець, щоб не потрапити до рук ворогів, підірвався. Його тіло кинули на воза, посадили туди й Марію і повезли до Костополя.

А далі був арешт, так звана «трійка» винесла вирок — 10 років режимних таборів. Довелося попроситися з рідними, з милою серцю Україною. Спогади про рідну домівку часто з'являтимуться у душі Марії, обгортатимуть гірким болем. Працювати довелося в Мордовії в режимному таборі «Л- 46» на швейній фабриці. Від виснажливої праці та поганого харчування погіршився стан здоров'я. Одного разу



вона знепритомніла, відтак виконувала іншу роботу, за швейну машину не сідала. Так промайнуло вісім нелегких років, вийшла амністія. У червні 1954 року отримала звільнення і повернулася до рідного села. Оселилася у дядька, працювала в колгоспі. Батька, на жаль, вже не було — будучи чотвим у сотенного Лиса, він загинув в одному з боїв. А ма-тір теж спіткала гірка доля — після того, як принесла доньці передачу, її було арештовано і заслано на 25 років у далеку Мордовію. Через 9 років мати повернулася. Тітка з меншою Марієюною сестричкою була заслана в Красноярськ. Вся родина відбувала покарання за те, що любила свій рідний край. Марія Пилипівна пригадує, що на засланні були люди різних національностей: литовці, німці, поляки, естонці, та всі жили дружно, разом зустрічали Різдво, ділилися скромними пожитками. Декому приходили посилки частіше, а їй за 8 років лише одну надіслала дядина.

Вдивляючись в обличчя цієї напрочуд доброї жінки, дивуюся, як зуміла вона не втратити людяності, любові до рідної серцю України, пройшовши через тортури, біль, поневіряння у чужому краї? Безперечно, ця скромна жінка — трудівниця наділена Господом сильною волею, міцним духом, бажанням жити заради своєї Батьківщини, бачити її процвітаючою. Вона щаслива, що живе у рідному селі, безмежно любить Україну. Марія Пилипівна доглядає за могилами загиблих вояків, що знаходяться в лісі. За її ініціативи перейменовано у селі вулицю на Героїв УПА, на якій і проживає жінка. Мріє про встановлення меморіальної плити, на якій були б викарбувані імена загиблих воїнів.

З чоловіком Федором виховали сина і трьох доньок. Серце бабусі тішать 7 внуків та троє правнуків.

Привітали ювілярку зі святом завідувач відділення соціальної допомоги вдома районного територіального центру Світлана Верчинська та заступник голови Братства ОУН — УПА Марія Марчук. Вони побажали Марії Пилипівні міцного здоров'я, душевного спокою та рівноваги, вдячності від дітей та онуків.

Нехай же життєва стежина Марії Пилипівни буде устлана пелюстками запашних квітів, а Господь дарує їй многії літа.

На фото: Марія Звіздецька з донькою Ольгою.

Анна НАДЄЖДИНА.